

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/173/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3514201804
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ing. Miroslav Mand'ák
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3514201804.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ing. Miroslava Mand'áka a členiek Mgr. Stanislavy Kollárovej a JUDr. Ivety Sopkovej v spore žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Žilina, Hodžova 11, IČO: 31 575 951, zastúpeného: SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Bratislava, Štefánikova 8, IČO: 36 853 186, proti žalovaným: 1/ K.. K. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom K., T. Q. XXX, 2/ X.. C. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom K., T. Q. XXX, zastúpeným: JUDr. Anna Kašparová, advokátka so sídlom Nové Mesto nad Váhom, Malinovského 43, o zaplatenie 50 000,- eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 10C/335/2014 - 306 zo dňa 15. februára 2018, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

II. Žalovaným 1./2/ **p r i z n á v a** voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým (v poradí druhým) rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáha voči žalovaným 1/ a 2/, aby mu spoločne a nerozdielne zaplatili 50.000,- eur s úrokom z omeškania vo výške 13,347 % ročne zo sumy 50.000,- eur od 26.02.2014 titulom ručenia na základe vyhlásenia ručiteľov zo dňa 16.06.2013. Žalovaným priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %.

2. Súd prvej inštancie v odôvodnení uviedol, že dňa 19.06.2001 bola medzi žalobcom ako veriteľom a obchodnou spoločnosťou Myjavská obchodná agentúra, a.s. ako dlžníkom uzatvorená úverová zmluva, na základe ktorej bol dlžníkovi poskytnutý úver vo výške 1.500.000,- Sk. Dňa 16.06.2013 bol k úverovej zmluve podpísaný Dodatok č. 20, na základe ktorého bol dlžníkovi poskytnutý úverový rámec vo výške 550.000,- eur. Úver bol zabezpečený záložným právom k nehnuteľnostiam, vlastnou blankozmenkou vystavenou dlžníkom na rad veriteľa, záložným právom k pohľadávkam dlžníka, podriadenosťou dlhu vo výške 150.000,- eur uzatvorenej medzi veriteľom, dlžníkom a žalovaným 2/, vyhlásením žalovaného 2/ ako ručiteľa č. 425 003 860, vyhlásením žalovaného 1/ ako ručiteľa č. 425 003 8608 a notárskou zápisnicou o uznaní dlhu dlžníka. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že v čase podpísania úverovej zmluvy bola hodnota založených nehnuteľností dlžníka vyššia ako výška poskytnutého úverového rámca veriteľom. Dňa 18.06.2013 žalovaný 1/ podpísal vyhlásenie ručiteľa č. 425 003 8608, ktorým žalovaný 1/ vyhlásil, že uspokojí pohľadávky žalobcu vyplývajúce z úverovej zmluvy, ak dlžník nesplatí svoj splatný záväzok aj bez predchádzajúcej písomnej výzvy veriteľa. Medzi stranami sporu tiež nebolo sporné, že obdobné ručiteľské vyhlásenie podpísal aj žalovaný 2/, avšak takýto listinný dôkaz súdu predložený nebol. Žalovaný 1/ pri výsluchu uviedol, že s otcom začali podnikat' od roku 1994 na otcov živnostenský list. Postupne sa firma pretransformovala v roku 2000 na akciovú spoločnosť. Vo

firme zastával pozíciu generálneho riaditeľa a akcionára s 29,5 % balíkom akcií. So žalobcom išlo o intenzívnu spoluprácu, že postupne uzatvorili 20 dodatkov. On ako ručiteľ podpisoval ručenie pre banku iba jedinýkrát a to dodatkom č. 20. Situácia bola taká, že síce nežiadali o nový úver, ale len o predĺženie financovania projektov, pričom pracovníci žalobcu sa dostavili k nim do firmy a priniesli so sebou zmluvnú dokumentáciu. Boli postavení pred hotovú vec a až týmto momentom sa dozvedel, že má podpisovať nejaké ručenie. Mal pocit, že už z tejto situácie nevie cúvnuť a už vôbec si nevie predstaviť, že by išiel za manželkou a o niečom ju informoval. Preto ručenie podpísal. Čo sa týka samotnej úverovej zmluvy, poukázal, že požiadali o úver, banka si urobila vlastný znalecký posudok a im oznámila, koľko peňazí im môže poskytnúť, teda bolo to na banke, aká bude výška úveru. Keď sa neskôr firma dostala do konkurzu, tak hneď na prvej schôdzi veriteľský výbor rozhodol o zmene správcu, pričom väčšinovými hlasovacími právami disponovala práve banka, teda sama si určila, ktorý správca bude v konkurze konať. Ten mal prehľad o všetkom a len on je zodpovedný, za akú hodnotu sa založené nehnuteľnosti predali. Pre neho bolo nepochopiteľné, keď vie, že z predaja sa získalo 300.000,- eur a banke bola poukázal len pomerná časť. Koľko to bolo presne, to si nepamätá, ale zdá sa mu, že bolo to okolo 200.000,- eur. To, že nijakým spôsobom nechceli obísť banku, svedčí aj to, že sami do firmy investovali nimi voľné finančné prostriedky, sami sú veriteľmi a správca konkurznej podstaty úpadcu ich pohľadávky uznal. Boli v situácii, keď obrazne na účte mali mínus 500.000,- eur a ak by neboli financovaní bankou, tak nastal by okamžitý kolaps, tzn. že boli by odpojení od elektriky, zamestnanci by skončili na ulici a bol by to úplný koniec. Keďže tomuto sa s otcom snažili všemožne zabrániť, on nevidel inú cestu ako to, že ručiteľské vyhlásenie podpíše. Keď to hodnotí s odstupom času, myslí si, že by aj v tomto momentne ručiteľské vyhlásenie podpísal, nakoľko to pre nich bola jediná alternatíva. Nemali žiadne iné náhradné riešenie. Na vysvetlenie by ešte chcel uviesť, že bola by úplne iná situácia, ak by napr. mesiac pred podpisom zmluvy vedeli, že majú podpisovať ručenie. Pre takýto prípad by mohli začať rokovať s inými bankami, resp. túto skutočnosť namietat'. Keďže im to bolo predložené v deň podpisu zmluvy, on nevidel iné riešenie. Bol presvedčený o tom, že firma má dostatok majetku. Ak si dobre pamätá, firma keď vstupovala do konkurzu, jej odhad majetku bol okolo 3.000.000,- eur, teda bol presvedčený, že zabezpečené pohľadávky budú všetky vyplatené v rámci konkurzu. Svedkyňa Q. U. vypovedala, že podala žalobu o neplatnosť ručiteľského vyhlásenia, a to z dôvodu, že manželovi nedala na to súhlas a myslí si, že o tomto mala vedieť, nakoľko toto konanie ohrozilo celú ich rodinu. Ona o tomto vôbec nič nevedela. Rok pred podpisom ručiteľského vyhlásenia bola na rodičovskej. O dianie vo firme sa nezaujímal. Myslí si, že by súd mal toto ručiteľské vyhlásenie vyhlásiť za neplatné. Ona sa o tomto ručiteľskom vyhlásení dozvedela až potom, čo im bol doručený platobný rozkaz. Mohlo to byť niekedy v roku 2014, pričom vie, že ručiteľské vyhlásenie malo byť už rok predtým, a to v roku 2013. Keď sa na to manželka pýtala, tak jej povedal, že bol postavený pred hotovú vec a nemal inú možnosť. Myslí si, že to podpísal hlavne kvôli tomu, aby zachoval firmu a pritom nemyslel na to, že môže ohroziť ich rodinu. Predpokladá, že to bolo aj kvôli tomu, aby udržal zamestnanosť vo svojej firme. Vo veci, vedenej na Okresom súde Nové Mesto nad Váhom od sp.zn. 10C/118/2015 sa manželka žalovaného 2/ sa domáhala, aby súd určil, že vyhlásenie ručiteľa žalovaného 2/ č. 4250038608 zo dňa 18.06.2013 za dlhy obchodnej spoločnosti Myjavská obchodná agentúra, a.s. je neplatné. Návrh odôvodnila tým, že so žalovaným 2/ sú manželia. Manželstvo uzatvorili dňa 14.01.1964 v Prahe. Žalovaný 2/ pracoval v spoločnosti Myjavská obchodná agentúra, a.s., kde vykonával funkciu člena štatutárneho orgánu - predsedu predstavenstva. Uznesením Okresného súdu Trenčín č.k. 38K/36/2013 zo dňa 16.12.2013 (zverejnené v obchodnom vestníku č. 246/2013 dňa 20.12.2013) bol na spoločnosť Myjavská obchodná agentúra, a.s., vyhlásený konkurz. Dňa 18.06.2013 podpísal žalovaný 2/ ako ručiteľ vyhlásenie ručiteľa č. 4250038608, ktorým sa žalobcovi zaručil, že ako ručiteľ uhradí žalobcovi akúkoľvek pohľadávku žalobcu voči obchodnej spoločnosti Myjavská obchodná agentúra, a.s., vyplývajúcu z úverovej zmluvy č. 4250038608 uzatvorenej medzi žalobcom a spoločnosťou Myjavská obchodná agentúra, a.s. dňa 19.06.2001 v znení dodatkov č. 1/ až 20. Dodatok č. 20 zo dňa 18.06.2013 k úverovej zmluve predstavuje úplné znenie úverovej zmluvy č. 4250038608. Týmto dodatkom sa žalobca ako veriteľ zaviazal obchodnej spoločnosti Myjavská obchodná agentúra, a.s. ako dlžníkovi poskytnúť kontokorentný úver do výšky 550.000,- eur za účelom financovania prevádzkových nákladov spoločnosti Myjavská obchodná agentúra, a.s. v rámci jej podnikateľskej činnosti. Splatnosť poskytovaného úveru bola účastníkmi úverovej zmluvy dohodnutá tak, že spoločnosť Myjavská obchodná agentúra splatí úver postupnými splátkami do 17.04.2014. Vzhľadom k tomu, že spoločnosť Myjavská obchodná agentúra, a.s. je v konkurze, stal sa splatným celý dlh spoločnosti Myjavská obchodná agentúra, a.s. z úverovej zmluvy, ktorý žalobca vyčíslil v sume 545.416,0276 eur a následne pristúpil k vymáhaniu dlhu titulom ručenia aj voči žalovanému 2/. Žalovaný 2/ k prevzatíu ručiteľského záväzku nemal súhlas manželky žalobcu, na základe § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka je tento jeho právny úkon neplatný. Prevzatie ručiteľského záväzku žalovaným

2/ voči žalobcovi za splnenie dlhu obchodnej spoločnosti Myjavská obchodná agentúra, a.s. z úverovej zmluvy na poskytnutie úveru vo výške 550.000,- eur nie je bežnou vecou, nie je bežnou vecou ani v zmysle ust. § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Žalovaný 2/ v čase podpisu prehlásenia a ani dnes sám nevlastní majetok mimo rámca bezpodielového spoluvlastníctva manželov v takom rozsahu, aby bol schopný prípadný dlh spoločnosti z úverovej zmluvy splniť a uhradiť z majetku nepatriaceho do ich bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Je zrejmé, že v prípade nesplnenia záväzku spoločnosti Myjavská obchodná agentúra a.s. na vrátenie úveru z predmetnej úverovej zmluvy sa žalobca ako veriteľ môže v exekučnom konaní domáhať uspokojenia svojej pohľadávky aj z majetku patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Podľa jej názoru v rozpore s dobrými mravmi je aj postup a konanie žalobcu, ktorý na zabezpečenie návratnosti úveru poskytnutého podnikateľskému subjektu vyžaduje ručenie členov štatutárneho orgánu tohto subjektu - fyzických osôb, nepodnikateľov, ktorí tak ručia celým svojim osobným majetkom hoci v danom prípade žalobca od začiatku vedel a musel vedieť, i vzhľadom na výšku poskytovaného úveru 550.000,- eur, že ručiteľský záväzok žalovaného 2/ má dosah na bezpodielové spoluvlastníctvo manželov a povedie k „likvidácii“ bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Žalovaný 2/ vo vyjadrení došlým súdu dňa 20.08.2015 uviedol, že o podpise ručiteľského záväzku č. 4250038608 voči žalobcovi svoju manželku neinformoval. Žaloba bola v celom rozsahu zamietnutá z dôvodu nepreukázania naliehavého právneho záujmu, v tejto veci ani odvolací súd nedal po hmotnoprávne stránke žiadnu relevantnú odpoveď. Súd rozsudkom č.k. 10C/335/2014-196 zo dňa 27.10.2016 žalobu v celom rozsahu zamietol. Na odvolanie žalobcu odvolací súd uznesením rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie s tým, že bolo porušené právo žalobcu na riadne odôvodnenie rozsudku. Okresný súd pri svojom rozhodovaní, pokiaľ ide o žalovaného 2/, v celom rozsahu len odkázal svoje závery v konaní vedenom pod sp. zn.: 10C/118/2015, v ktorom bolo určené, že vyhlásenie ručiteľa žalovaného 2/ zo dňa 18.06.2013 za dlhy obchodnej spoločnosti Myjavská obchodná agentúra, a.s., z titulu Úverovej zmluvy č. 4250038608 uzatvorenej dňa 19.06.2001 v znení jej neskorších dodatkov č. 1 až 20, je neplatné. Následne konštatoval, že obdobná situácia je aj vo vzťahu k žalovanému 1/ a jeho manželky, ktorá sa domohla relatívnej neplatnosti tohto právneho úkonu v konaní vedenom na súde pod sp.zn. 12C/118/2015. Z úradnej činnosti však bolo odvolaciemu súdu známe, že rozsudok okresného súdu č.k. 10C/118/2015-141 zo dňa 07.04.2016, bol rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č.k. 19Co/301/2016-187 zo dňa 15.12.2016 zmenený tak, že žaloba bola zamietnutá s odôvodnením, že na požadovanom určení nie je naliehavý právny záujem. Pokiaľ ide o konanie sp.zn. 12C/118/2015, toto bolo zastavené uznesením Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 04.04.2016 z dôvodu prekážky litispencie vo vzťahu ku konaniu vedenom na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom pod sp.zn. 10C/335/2014. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací predmetné uznesenie zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie uznesením č.k. 5Co/297/2017-192 zo dňa 20.09.2017 s odôvodnením, že v prejednávanej veci neboli splnené zákonné podmienky na zastavenie konania. Ďalej, v súvislosti s odvolacou námietkou žalobcu týkajúcou sa odklonu od judikatúry, podľa záverov Ústavného súdu SR v náleze sp.zn. III. ÚS 190/2016 zo dňa 13.09.2016, ak bola určitá právna otázka alebo jej riešenie predmetom zovšeobecnenia, výsledok ktorého bol publikovaný v Zbierke ako judikát alebo stanovisko najvyššieho súdu (žalobcom namietané rozhodnutia Najvyššieho súdu SR R 1/1998, R 61/1973), princípy materiálneho právneho štátu od všeobecných súdov vyžadujú, aby súdy v ďalšom konaní o obdobných (skutkovo a právne, resp. druhovo) veciach rozhodovali v súlade s takto zovšeobecným právnym názorom. Všeobecný súd, pokiaľ sú pre to dané dôvody, sa od neho môže vo svojom ďalšom rozhodovaní odchýliť, nesmie však pritom postupovať spôsobom, ktorý by znamenal svojvôľu. Svoje odchýlenie sa od judikátu alebo stanoviska musí súd v takom prípade náležite odôvodniť tak, že predovšetkým poukáže na svoju predchádzajúcu rozhodovaciu prax a následne podrobne odôvodní, prečo starý spôsob rozhodovania už nie je vhodný. Súd prvej inštancie neodôvodnil svoj odklon od judikatúry Najvyššieho súdu SR namietanej žalobcom v priebehu súdneho konania, resp. svoj príklon k inej argumentačnej línii, vnesenej v konaní žalovanými 1/,2 /, a teda nedal odpoveď na relevantné právne námietky strán (nielen žalobcu), týkajúce sa vecí samej. Uvedený postup súdu nebol v súlade s princípom právnej istoty, a preto podľa názoru odvolacieho súdu bol naplnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d/ CSP a napadnutý rozsudok bolo potrebné zrušiť podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP.

3. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 497, § 303, § 306 ods. 1, § 307 ods. 1 Obchodného zákonníka, § 3 ods. 1, § 145 ods. 1,2, § 147 ods. 1,2, § 39, § 40a Občianskeho zákonníka a dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná. Žalobca sa voči žalovaným domáha zaplatenia pohľadávky z titulu zmluvy o úvere, ktorá bola uzatvorená medzi žalobcom ako veriteľom a obchodnou spoločnosťou Myjavská obchodná agentúra, a.s. ako dlžníkom, v rámci ktorej žalovaní ako fyzické osoby (nie akcionári)

urobili písomné vyhlásenie, ktorým za zaručili celým svojím majetkom, že finančne uspokojia veriteľa, ak mu vzniknú neuhradené splatné pohľadávky dlžníka. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že ku dňu 31.06.2016 je splatná pohľadávka žalobcu vo výške 341.353,87 eur, pričom žalobca si z tejto sumy uplatňuje časť istiny vo výške 50.000,- eur. Súd prvej inštancie sa prejudiciálne zaoberal otázkou relatívnej neplatnosti ručiteľských vyhlásení žalovaných. Jedným z prípadov relatívnej neplatnosti právnych úkonov je chýbajúci súhlas druhého manžela v nie bežných veciach, týkajúcich sa spoločných vecí (§ 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Relatívna neplatnosť právneho úkonu pôsobí až od okamihu, keď sa jej oprávnený účastník dovolá. Do tej doby sa právny úkon považuje za platný so všetkými dôsledkami z toho vyplývajúcimi. Podľa aktuálnej právnej úpravy v režime bezpodielového spoluvlastníctva bežné veci, týkajúce sa spoločných vecí, môže vybavovať každý s manželov. V iných ako bežných veciach týkajúcich sa spoločných vecí zákon vyžaduje súhlas oboch manželov, inak je takýto právny úkon neplatný (relatívne). Občiansky zákonník neuvádza výslovne, čo sa rozumie bežnou vecou, preto pri interpretácii tohto pojmu treba prihliadať na povahu, hodnotu a účel vecí, na ktorý vec obvykle slúži. Z právnych úkonov uskutočnených manželmi, ktoré sa týkajú spoločnej veci (bez ohľadu na to, či ide bežnú alebo „ostatnú“ vec) sú oprávnení a povinní obaja manželia spoločne a nerozdielne. Právny úkon sa „týka spoločnej veci“ vtedy, ak sa vzťahuje k obsahu vlastníckeho práva konkrétnej veci patriacej do bezpodielového spoluvlastníctva manželov (priamy vzťah k spoločným veciam), resp. ak sa účinky tohto právneho úkonu prejavujú vo sfére spoločných vecí (nepriamy vzťah k spoločným veciam). V predmetnej veci sa žalovaný 2/ vyhlásením z 18.06.2013 zaručil za obchodnú spoločnosť Myjavská obchodná agentúra, a.s., že v prípade, keď dlžník (obchodná spoločnosť Myjavská obchodná agentúra, a.s.) nesplní akýkoľvek záväzok z Úverovej zmluvy č. 4250038608, tak ho uhradí žalovaný 2/ ako ručiteľ. Predmetnom zmluvného vzťahu založeného úverovou zmluvou v zmysle dodatku č. 20 bol úver vo výške 550.000,- eur a to za účelom financovania prevádzkových nákladov spoločnosti. Z hľadiska právneho posúdenia bolo rozhodujúce, či právny úkon uskutočnený žalovaným 2/ sa týkal spoločných vecí patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva manželov a či išlo o vybavovanie bežnej veci. V danej veci bolo potrebné vychádzať z nálezov Ústavného súdu SR, sp. zn. I. ÚS 26/2010 z 08.12.2010. Žalovaný 2/ sa v zmysle vyhlásenia z 18.06.2013 stal individuálnym ručiteľom za záväzok obchodnej spoločnosti Myjavská obchodná agentúra, a.s.. Dôsledkom tohto právneho úkonu nie je síce priama zodpovednosť navrhovateľa ako osobného dlžníka za uvedený záväzok, ale právny úkon vytvára stav, keď veriteľ (žalobca) má možnosť v prípade nesplnenia záväzku žalovaným 2/ domáhať sa uspokojenia svojej pohľadávky v exekučnom konaní aj z majetku patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva manželov (§ 147 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Práve táto skutočnosť odôvodňuje záver, že prevzatie ručiteľského záväzku žalovaným 2/ nebolo bežnou záležitosťou, dotýkajúcou sa spoločných vecí oboch manželov podmienenou súhlasom manželky žalovaného 2/. Účinky právneho úkonu žalovaného 2/ mali spôsobilosť prejavovať sa vo sfére spoločných vecí, keďže žalovaný 2/ v čase uskutočnenia ručiteľského vyhlásenia, t. j. ku dňu 18.06.2013 ani v súčasnosti nedisponuje osobným majetkom v takej výške, aby postačoval na exekučné uspokojenie pohľadávky veriteľa (žalobcu). Na danom závere najmä so zreteľom na výšku ručiteľského záväzku nemení nič ani skutočnosť, že ručiteľský záväzok prevzali spoločne dve osoby. Zistený skutkový stav je potrebné právne podriaďiť pod ustanovenie § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Žalovaný 2/ si nezabezpečil súhlas svojej manželky k uvedenému úkonu, pričom manželka žalovaného 2/ sa relatívnej neplatnosti dovolala a to najneskôr podanou žalobou došlo súdu dňa 09.03.2015. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že tento úkon je postihnutý relatívnou neplatnosťou, ktorej sa manželka žalovaného 2/ riadne dovolala, a preto bolo potrebné na tento úkon prihliadnúť, aby sa odstránil stav právnej istoty. Pre úplnosť podotkol, že žalovaný 2/ realizoval právny úkon bez súhlasu manželky a v čase uskutočnenia nemal vo výlučnom vlastníctve relevantný majetok postihnuteľný exekúciou, čo v konaní nebolo sporné. Medzi stranami sporu nie je ani sporné, že pohľadávka žalobcu nebude uspokojená v celom rozsahu v rámci konkurzu. Žalovaný 2/ sa teda neprímerane zaručil za riziko podnikania obchodnej spoločnosti a presadil svoj záujem na úkor spoločného majetku patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva. Obdobne súd prejudiciálne posúdil aj ručiteľské vyhlásenie žalovaného 1/, ktoré bolo napadnuté manželkou žalovaného 1/ napadnuté v konaní vedenom pod sp.zn.: 12C/118/2015. V konaní nebolo nijakým spôsobom spochybnené, že manželka žalovaného 1/ nemala vedomosť o tom, že žalovaný 1/ urobil ručiteľské vyhlásenie bez jej súhlasu a o tomto sa dozvedela, až keď žalovanému 1/ bol doručený platobný rozkaz v tejto predmetnej veci. Okrem toho medzi stranami sporu nebolo sporné, že majetok dlžníka v čase uzatvorenia zmluvy presahoval výšku úverového rámca, teda nebolo nevyhnutné z pohľadu obchodného vzťahu banky a dlžníka, aby vyžadoval aj ručiteľské vyhlásenie žalovaného 1/ ako fyzickej osoby. Podľa názoru súdu ručiteľským vyhlásením sa neprímerane zasiahlo do práv a oprávnených záujmov manželky žalovaného 1/, nakoľko medzi stranami sporu nebolo sporné ani to, že žalovaní nedisponujú takým majetkom,

aby v prípade jeho predaja za účelom uspokojenia pohľadávky žalobcu mohla byť uspokojená celá pohľadávka žalobcu a zároveň neboli ohrozené základné životné potreby žalovaných a ich rodín. Súd prvej inštancie sa nestotožnil s názorom žalovaných, že ručiteľské vyhlásenie bolo urobené v tiesni. Žalovaní podnikajú od roku 1994, a teda museli si byť vedomí, že podnikanie prináša aj podnikateľské riziko, ktoré je obvyčajne spájané s podnikateľským rozhodnutím. Ak teda sa žalovaní rozhodli požiadať o prolongáciu kontokorentného úveru, museli si byť vedomí, že žalobca ako banka pristúpi k posilneniu zabezpečovacích inštitútov a využije ručiteľské vyhlásenia. Chybou žalobcu ale bolo, v akom rozsahu požadoval ručiteľské vyhlásenie, že si neprevertil majetok žalovaných 1/ a 2/ v súvislosti s možným výkonom rozhodnutia, ktoré by dopadlo aj na spoločných majetok manželiek žalovaných, a teda že si minimálne nevyžiadal vyjadrenie druhého manžela žalovaných. Vzhľadom k tomu, že prejudiciálne skonštatoval, že ručiteľské vyhlásenia žalovaných sú neplatné, súd prvej inštancie zamietol žalobu v celom rozsahu z dôvodu nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaných. Pokiaľ ide o právnu argumentáciu strán, žalobca poukázal na ustálenú súdnu prax, najmä na judikát Najvyššieho súdu SR vedeného pod R 61/1973, kde súd skonštatoval právnu vetu, že k ručiteľskému záväzku jedného z manželov nie je potrebný súhlas druhého manžela. Ďalej poukázal na judikát Najvyššieho súdu SR vedeného pod R 1/1998, kde súd v odôvodnení tohto rozhodnutia uviedol, že druhý manžel bude prípadne povinný trpieť pri súdnom výkone rozhodnutia uspokojenie zo spoločného majetku. Napokon poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn.: 4Cdo/123/2008 zo dňa 29.09.2009, v ktorom súd skonštatoval, že samotná možnosť exekučného postihu celého majetku v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov na vymoženie pohľadávky len jedného z manželov nezakladá rozpor právneho úkonu (z ktorého by mala takáto pohľadávka vzniknúť) s dobrými mravmi, pretože ide o zákonom výslovne predpokladanú možnosť konštituovanú v § 147 ods. 1 Obč. zákonníka. Nepriaznivé dopady vyplývajúce z tohto ustanovenia pre toho manžela, voči ktorému veriteľ nemá pohľadávku, sú dôsledkom existencie bezpodielového spoluvlastníctva, s ktorým je spätá nutnosť vzájomného zdieľania majetkového osudu manželov do doby, pokiaľ ich bezpodielové spoluvlastníctvo trvá. Vzhľadom na konštrukciu, vznik a rozsah bezpodielového spoluvlastníctva manželov možno eliminovanie týchto nepriaznivých dopadov riešiť len zmenou rozsahu bezpodielového spoluvlastníctva alebo jeho zánikom. Žalovaní v konaní poukázali na nález Ústavného súdu SR sp.zn. I. ÚS 26/2010 zo dňa 08.12.2010, v ktorom Ústavný súd SR skonštatoval, že považuje za samozrejme a určujúce pri hľadaní práva, že v každej veci je potrebné vychádzať z individuálnych okolností každého jednotlivého prípadu, ktoré vychádzajú zo skutkových zistení všeobecných súdov. Je povinnosťou všeobecného súdu zohľadniť všetky relevantné individuálne okolnosti súdnej veci a prihliadnuť na ne aj cez prizmu dobrých mravov, keďže nesúlad právneho úkonu s nimi vedie k jeho neplatnosti. Povinnosť všeobecného súdu posúdiť obsah zmluvy aj z hľadiska súladu s dobrými mravmi je zvýraznená v tých prípadoch, keď ju účastník konania výslovne namieta. Za týchto okolností sa javí aj ako odporujúce dobrým mravom, keď spoločník (fyzická osoba) bez súhlasu svojho manžela (manželky) dohodou s veriteľom pristúpi k záväzku spoločnosti (v sume 1 115 735,40 Sk s príslušenstvom), a teda sa stane spoločným a nerozdielnym dlžníkom popri spoločnosti, pričom predpokladaným cieľom tohto konania je vytvoriť možnosť exekučného uspokojenia predmetnej pohľadávky z vecí patriacich do BSM, keďže ani spoločnosť a ani pristupujúci dlžník nie sú reálne schopní korelujúci záväzok splniť a nemajú ani vo výlučnom vlastníctve relevantný majetok postihnuteľný exekúciou. S odkazom na tento nález žalovaní predložili viaceré rozhodnutia odvolacích súdov, z ktorých súd prvej inštancie vybral nasledovné právne vety: a) rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp.zn.: 6Co/131/2012 zo dňa 26.11.2013: Okresný súd dospel k správne právne záveru, že právny úkon odporcu s poukazom na jeho obsah - záväzok spoločne a nerozdielne uhradiť dlh vo výške viac ako 40.000 eur z podnikateľskej činnosti, nie je bežnou vecou, ku ktorému by nebol potrebný súhlas navrhovateľky ako jeho manželky. V konaní bolo preukázané, že odporca v 1. rade na takýto právny úkon nemal súhlas svojej manželky; b) rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp.zn.: 4Co/37/2012 zo dňa 20.02.2014: V súdnej právnej veci však išlo ale o spor, či namietané právne úkony sa týkajú spoločných vecí, keď žalovaný v 2. rade i vo svojom odvolaní tvrdil, že uzavretie zmluvy o prevode obchodného podielu a uznanie dlhu žalovanou nie je právnym úkonom, ktorý by bolo možné charakterizovať ako dispozíciu so spoločnou vecou alebo vykonávanie správy spoločných vecí oboch manželov, ale ide o úkon spadajúci do výlučnej dispozičnej sféry každého z manželov osobitne, a tak nebol potrebný súhlas žalobcu ako manžela podľa § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Účinky zmluvy o prevode obchodného podielu a vyhlásenie žalovanej o uznaní dlhu a jej súhlase s exekúciou sa v prípade exekučného vymáhania prejavia vo sfére spoločných vecí, t.j. vo sfére majetku patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva žalobcu a žalovanej. Súd prvého stupňa preto správne skúmal relatívnu neplatnosť namietaných právnych úkonov a aplikácia ust. § 145ods. 1 Občianskeho zákonníka súdom prvého stupňa bola správna; c) rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp.zn.: 3Co/245/2009

zo dňa 15.03.2012: Pre aplikáciu § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka nie je nevyhnutné, aby išlo o priamy či bezprostredný vzťah právneho úkonu k spoločným veciam postačí, ak ide o vzťah sekundárny (nepriamy) či vzťah účinkov alebo možných dôsledkov tohto právneho úkonu vo sfére spoločných vecí; d) rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp.zn.: 6Co/45/2012 zo dňa 30.04.2013: V súdnom prípade ale je nesporne preukázané, o čom svedčí obsah spisu, že účinky zmluvy o prevode obchodného podielu a vyhlásenie žalovanej o „uznaní dlhu“ a súhlase dlžníka s exekúciou uzavreté len jedným z manželov sa v prípade jej exekučného vymáhania prejavia vo sfére spoločných vecí, t.j. vo sfére majetku patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Za týchto okolností je to podľa názoru odvolacieho súdu rozhodujúce, že sa tento právny úkon týka vybavovania spoločných vecí, pretože žalobca v dôsledku jeho účinkov môže byť v rámci exekúcie pozbavený spoluvlastníctva svojho majetku; e) rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp.zn.: 17Co/1322/2015 zo dňa 25.01.2017: V danej veci išlo o skutkový stav takmer totožný (s tým rozdielom, že išlo o ručiteľský záväzok, ktorý by ale vyvolal rovnaké právne následky), preto odvolací súd nevidel dôvod odkloniť sa od právneho názoru vysloveného Ústavným súdom SR v citovanom rozhodnutí, v ktorom ústavný súd zdôvodnil aj odklon od staršej judikatúry vo vzťahu k ust. § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka.. Preto odvolací súd právne posúdenie veci súdom prvej inštancie, ktorý rozhodol v súlade s cit. nálezom ústavného súdu považoval za správne a odvolacie námietky žalovaného 2/ v tomto smere za nedôvodné. Z uvedených rozhodnutí je zrejmé, že judikatúra z roku 1973 je čiastočne prekonaná a odklon od tejto ustálenej judikatúry je možné použiť aj v tomto konkrétnom prípade, pričom súd konštatuje, že jeho rozhodnutie nemôže byť ani prekvapivé, keď v konaní bolo predložených minimálne päť obdobných rozhodnutí s obdobným právnym záverom, ktoré sú aj časovo „mladšie“ ako predchádzajúca súdna prax. Pre úplnosť je potrebné uviesť, že odvolací súd vo svojom zrušovacom uznesení nevyslovil žiadny právny názor ako má súd prvej inštancie vec hmotnoprávne posúdiť, pričom vec bola zrušená z procesnoprávných dôvodov, teda súd prvej inštancie má za to, že sa riadil pri novom rozhodnutí názorom odvolacieho súdu, riadne sa vysporiadal s prejudiciálnymi otázkami a odklon od judikatúry náležite odôvodnil.

4. O trovách konania rozhodol podľa §255 ods. 1, v spojení s § 262 ods. 1 CSP tak, že úspešným žalovaným priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100,00 %.

5. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca, v ktorom namietal odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b/, d/ a h/ CSP žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobe vyhovie a priznal mu nárok na náhradu trov konania. Uviedol, že judikatúra v obdobných veciach stabilne konštatuje, že k platnému ručiteľskému záväzku nie je potrebný súhlas druhého manžela (R 61/1973, R 1/1998). Najvyšší súd SR jednoznačne potvrdil, že iba z dôvodu, že pri eventuálnom vymáhaní ručiteľského záväzku voči jednému z manželov môže veriteľ dosiahnuť uspokojenie aj speňažením vecí patriacich do BSM, nemožno vyvodzovať, že prevzatie ručiteľského záväzku vyžaduje na svoju platnosť súhlas druhého manžela. Aktuálna rozhodovacia prax tieto právne závery plne rešpektuje (napr. rozsudok NS SR sp.zn. 4Cdo/123/2008 zo dňa 29.09.2009, uznesenie NS SR sp.zn. 3Cdo/330/2006 zo dňa 31.03.2008, rozsudok NS SR sp.zn. 2Cdo/99/2009 zo dňa 25.05.2010, rozsudok NS SR sp.zn. 4Cdo/234/2010 zo dňa 29.06.2011, rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 8Co/1/2012, rozsudok Krajského súdu v Žiline sp.zn. 5Co/464/2013 zo dňa 18.03.2014, rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 9Co/342/2012, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 17Co/276/2014). Keďže medzičasom nedošlo k zmene právnej úpravy, prezentované závery sú naďalej použiteľné. Na úrovni rozhodovania Najvyššieho súdu SR aktuálne neexistuje rozhodnutie, ktoré by vnieslo do naznačenej problematiky opozičnú argumentačnú líniu. Súd prvej inštancie napriek uvedenému odmieta akceptovať tzv. precedenčnú záväznosť ustálenej judikatúry, vo svojej argumentácii nesprávne poukazuje na nález Ústavného súdu sp.zn. I.ÚS 26/2010, keď skutkové okolnosti prípadov sú neporovnateľné. Nemôže obstať ani poukázanie na rozhodovacia prax krajských súdov, vzhľadom na odlišnosť skutkového stavu vecí a nepochybne slabšiu argumentačnú silu nekonzistentných právnych názorov oproti konštantnej judikatúre Najvyššieho súdu SR ako najvyššej súdnej autority v zmysle čl.2 CSP. Výklad podaný súdom prvej inštancie nemá oporu v skutkových okolnostiach prípadu. Vzhľadom na dikciu § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka žiaden z manželov nepotrebuje na založenie záväzku vo vzťahu k tretej osobe (a to aj keď nejde o bežnú vec) súhlas druhého manžela. Tento záväzok sa považuje za individuálny, nie za solidárny. Takýto výklad nebol v právnej doktríne rozhodovacej praxi nikdy sporný. Tzv. „ručenie“ prostredníctvom BSM je v plnom súlade s povahou BSM. Nejde o generálnu klauzulu vo vzťahu ku všetkým úkonom manželov, ale o lex specialis vo vzťahu k podmienkam platnosti dispozície so spoločnou vecou. Úprava BSM podľa § 143 a nasl. Občianskeho zákonníka nesmeruje k ochrane spoločného majetku pred sekundárnymi dopadmi úkonov jedného z manželov.

V opačnom prípade by zákonodarca nezakotvil možnosť, aby sa pohľadávka iba jedného z manželov mohla v prípade exekúcie uspokojiť z majetku patriaceho do BSM. Normu stanovenú v § 147 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka nemožno vykladať tak, že sa vzťahuje výlučne na pohľadávky, ktorých právny titul odsúhlasil druhý manžel. Takáto interpretácia nemá žiadnu zákonnú oporu. Samotná skutočnosť, že dlžník mal údajne nedostatok bonitného majetku nemôže viesť k záveru, že rozsah ručiteľského záväzku žalovaných neprimerane zasahoval do práv ich manželiek. Nedostatok majetku ručiteľov nemožno hodnotiť izolovane, ale práve v kontexte všetkých okolností prípadu. Ručenie ako zabezpečovací inštitút subsidiárnej povahy nezakladá bezprostrednú zaviazanosť voči veriteľovi a jeho uplatnenie prichádza do úvahy výlučne v prípade, ak záväzok riadne a včas nesplní dlžník. K plneniu záväzku ručiteľom nemusí vôbec dôjsť. Ručenie nezakladá pasívnu solidaritu na strane dlžníka a ručiteľa. Rozsah ručenia nie je zákonom obmedzený a ručiteľ môže na seba prevziať ručiteľský záväzok v akejkoľvek výške (R 11/2011). Pokiaľ sa žalovaní dobrovoľne rozhodli prevziať ručenie za konkrétny záväzok dlžníka, je absurdné, aby im v tom žalobca bránil, skúmal ich majetkové pomery a zisťoval, aký to môže mať v budúcnosti vplyv na ich BSM. Vyhlásenie ručiteľa podľa § 303 Obchodného zákonníka je jednostranným právnym úkonom, preto je vylúčené konanie žalobcu, ktorý nie je účastníkom tohto právneho úkonu, proti dobrým mravom (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn.2Obo/26/2009 zo dňa 28.10.2009). Nie je namieste zaťažovať veriteľa povinnosťou zisťovať, či má ručiteľ uzavreté manželstvo, či v rámci tohto manželstva má BSM a či manželka ručiteľa udelila s vyhlásením platný súhlas. Žalobca okrem toho nemal objektívnu možnosť vedieť, či konkrétny ručiteľ uzavrel alebo neuzavrel manželstvo. Žalovaní nie sú spotrebiteľmi a postup súdu potom stráca akýkoľvek zmysel. Zo strany súdu prvej inštancie došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pretože sa v odôvodnení rozsudku nevysporiadal s ustálenou judikatúrou, iba poukazuje na nesúvisiace rozhodnutia. Z tohto dôvodu ho považuje za prekvapivý a arbitrárny. Pôvodný rozsudok zo dňa 27.10.2016 bol uznesením Krajského súdu v Trenčíne č.k. 6Co/116/2017 zo dňa 25.10.2017 zrušený, pričom odvolací súd uviedol, že diametrálne odlišná rozhodovacia činnosť všeobecného súdu o tej istej právnej otázke za rovnakej alebo analogickej situácie, pokiaľ ju nemožno objektívne a rozumne odôvodniť, je ústavne neudržateľná.

6. Žalovaní 1/, 2/ sa k odvolaniu žalobcu písomne vyjadrili tak, že tvrdenie žalobcu o ustálenej judikatúre a rozhodovacej praxi súdov založenej výlučne na rozhodnutiach R 1/1998 a R 61/1973, nie je pravdivé. Okresné a krajské súdy v rozhodovacej praxi si osvojili právny názor Ústavného súdu SR vyslovený v náleze sp.zn. I. ÚS 26/2010 a platnosť právnych úkonov jedného z manželov bez súhlasu druhého manžela posudzujú v širších súvislostiach a so zreteľom na všetky okolnosti prípadu. Súdna judikatúra sa neustále vyvíja a predmetný názor Ústavného súdu SR postupne súdy aplikovali na mnohé rôzne právne úkony, medzi nimi aj na ručiteľské vyhlásenia. Právny názor a rozhodnutie súdu prvej inštancie v tomto konaní potom nemôže byť pre žalobcu prekvapivým rozhodnutím. Pre úplnosť uviedli, že i rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Cdo/123/2008 zo dňa 29.09.2009, ktorý žalobca uvádza na podporu svojho právneho názoru, bol práve predmetným nálezom ústavného súdu zrušený a v ďalšom konaní bol Najvyšším súdom SR a Krajským súdom Bratislave aplikovaný názor Ústavného súdu a vo veci bolo s konečnou platnosťou rozhodnuté rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 3Co/245/2009 zo dňa 15.03.2012, v ktorom krajský súd určil neplatnosť právneho úkonu manžela pre nesúhlas manželky. Pokiaľ žalobca argumentuje, že prvoinštančný súd nerešpektoval názor odvolacieho súdu, v odvolacom konaní bolo prvé rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušené z dôvodu nedostatočného odôvodnenia, pričom krajský súd nevyslovil právny názor, že žalobe v danej veci nie je možné vyhovieť. Súdu prvej inštancie v ďalšom konaní rešpektoval rozhodnutie krajského súdu, vecou sa opätovne zaoberal, vec posúdil dôsledne skutkovo i právne a svoje závery náležite odôvodnil. Na základe uvedeného žiadali, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny uplatnili si aj trovy odvolacieho konania.

7. Žalobca sa ďalej písomne vyjadril tak, že žalovaní napriek jeho vyčerpávajúcej argumentácii odmietajú akceptovať precedenčnú záväznosť ustálenej judikatúry (R 1/1998 a R 61/1973) s tým že rozhodovacia prax predmetné závery v celom rozsahu rešpektuje a opäť poukázal na rozhodnutia, ktoré uviedol už v odvolaní. Odklon od judikatúry nepredstavuje ani nález Ústavného súdu SR sp.zn. I. ÚS 26/2010, keďže skutkové okolnosti oboch prípadov sú diametrálne odlišné. Zotrvával na odvolaní a žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil v zmysle jeho odvolania.

8. Ďalšie písomné vyjadrenia vo veci podané neboli.

9. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací, preskúmal vec v intenciách ustanovení § 379 a § 380 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), t. j. v medziach podaného odvolania a jeho dôvodov.

10. Podľa ust. § 385 ods. 1 CSP nebolo potrebné na prejednanie odvolania žalobcu nariaďovať pojednávanie.

11. Preskúmaním veci odvolací súd zistil, že rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny, a preto je potrebné tento potvrdiť podľa § 387 ods. 1,2 CSP.

12. V zmysle § 378 ods. 1 CSP na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

13. Odvolací súd je v zásade viazaný rozsahom odvolania (§ 379 CSP) a odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 1 CSP).

14. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

15. Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

16. Z obsahu odvolania vyplýva, že žalobca uplatnil vo svojom odvolaní odvolacie dôvody spočívajúce v tom, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (nepreskúmateľnosť a arbitrárnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie, nerešpektovanie ustálenej judikatúry a odklon od právneho názoru odvolacieho súdu vysloveného v danej veci) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. b/, d/ a h/ CSP).

17. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP predstavuje transformáciu ústavnoprávnych princípov do civilného sporového konania. Podľa čl. 46 Ústavy SR sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde. Podľa čl. 48 Ústavy SR má každý právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. V tomto odvolacom dôvode ide o porušenie procesných práv a nie hmotnoprávných nárokov strán. Podľa stanoviska, publikovaného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ vtedy účinného Občianskeho súdneho poriadku. Rozsudkom NS SR sp. zn. 4 Cdo 171/2005 zo dňa 27.04.2006 však bolo vyslovené, že vady konania vymedzené v § 237 písm. f/ a g/ OSP (dnes rozumej § 420 písm. e/ a f/ CSP), sú vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, zaručovaného v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj v čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Je faktom, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné atribúty spravodlivého súdneho procesu, ktorá skutočnosť jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Z judikatúry tohto súdu vyplýva, že na taký argument strany sporu, ktorý je pre rozhodnutie podstatný a rozhodujúci, sa vždy vyžaduje špecifická odpoveď (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). I podľa konštantnej judikatúry Ústavného súdu SR (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04) „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR je aj právo účastníka na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany; t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu“.

18. Odvolateľ ďalej namieta tzv. prekvapivosť napadnutého rozsudku. Predvídateľné je pritom také rozhodnutie, ktorému predchádza predvídateľný postup pri konaní a rozhodovaní. Strany by nemali byť zaskočené možným iným právnym posúdením veci súdom bez toho, aby im bolo umožnené tvrdiť skutočnosti významné z hľadiska sudcovho právneho záveru a navrhnúť na ich preukázanie dôkazy. Rovnako by nemali byť zaskočení takým postupom súdu, ktorý nemá oporu v predvídateľnom právnom postupe súdu, ktorý nie je v súlade s procesným právom a jeho pravidlami (napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 7Cdo/42/2010 zo dňa 17.10.2011).

19. Právnym posúdením v zmysle odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

20. Odvolací súd preskúmal námietky, ktoré boli v odvolaní žalobcom vznesené a stotožňuje sa so skutkovými i právnymi závermi súdu prvej inštancie. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie, dospel k správnym skutkovým záverom, ktoré majú oporu vo vykonaných dôkazoch a na vec aplikoval správne právne predpisy, ktoré i správne vyložil. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku uviedol, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých vychádzal a ako ich vyhodnotil a ako vec právne posúdil. Odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa zrozumiteľne a podrobne objasňuje (§ 220 ods. 2- 4 CSP) skutkový a právny základ rozhodnutia, a preto nie je nepreskúmateľné a plne rešpektuje základné právo účastníkov na spravodlivý súdny proces (pozri III. ÚS 115/2003). V tomto smere bola potom odvolacia námietka žalobcu nedôvodná.

21. Ani v odvolacom konaní neboli žalobcom tvrdené a ani preukázané také skutočnosti, ktoré by mohli mať za následok odlišné rozhodnutie vo veci. Z tohto dôvodu si odvolací súd osvojil dôvody napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie a v podrobnostiach na ne v zmysle § 387 ods. 2 CSP poukazuje.

22. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd dodáva nasledovné:

23. Súd prvej inštancie pri svojom rozhodnutí na základe argumentácie žalovaných 1/,2/ riešil predbežnú otázku, a to či sa manželka žalovaného 1/ a manželka žalovaného 2/ účinne dovolali relatívnej neplatnosti právnych úkonov žalovaných 1/,2/ - ručiteľských vyhlásení zo dňa 16.06.2013. Pri jej riešení vychádzal z aktuálnej judikatúry súdov SR, ktorú vo svojom rozsudku citoval a podrobne vyhodnotil (nález Ústavného súdu SR sp.zn. I.ÚS/26/2010 zo dňa 08.12.2010, rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 6Co/131/2012 zo dňa 26.11.2013, sp.zn. 17Co/1322/2015 zo dňa 25.01.2017, rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 4Co/37/2012 zo dňa 20.02.2014, sp.zn. 6Co/45/2012 zo dňa 30.04.2013, rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 3Co/245/2009 zo dňa 15.03.2012).

24. Žalobca v odvolaní namieta, že ide o rozhodnutia, ktoré nerešpektujú ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu SR, publikovanú v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov SR pod č. R 61/1973, R 1/1998, ktorú rešpektuje i aktuálna rozhodovacia prax (napr. rozsudok NS SR sp.zn. 4Cdo/123/2008 zo dňa 29.09.2009, uznesenie NS SR sp.zn. 3Cdo/330/2006 zo dňa 31.03.2008, rozsudok NS SR sp.zn. 2Cdo/99/2009 zo dňa 25.05.2010, rozsudok NS SR sp.zn. 4Cdo/234/2010 zo dňa 29.06.2011, rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 8Co/1/2012, rozsudok Krajského súdu v Žiline sp.zn. 5Co/464/2013 zo dňa 18.03.2014, rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 9Co/342/2012, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 17Co/276/2014).

25. Odvolací súd poukazuje na to, že odvolateľom citované rozhodnutie NS SR sp.zn. 4Cdo/123/2008 zo dňa 29.09.2009, bolo zrušené nálezom Ústavného súdu SR sp.zn. I. ÚS 26/2010 zo dňa 08.12.2010, v ktorom sa práve sám ústavný súd od žalobcom citovanej judikatúry odklonil. Ústavný súd vyslovil, že je povinnosťou všeobecného súdu zohľadniť všetky relevantné individuálne okolnosti súdnej veci a prihliadnuť na ne aj cez prizmu dobrých mravov. Vytkol Najvyššiemu súdu SR, že sa neodklonil od staršej judikatúry, podľa ktorej ide len o záväzok manžela (v prípade dohody o pristúpení k dlhu, obdobne ako ručiteľské vyhlásenie v súdnej veci - pozn.), čo viedlo najvyšší súd k záveru, že nešlo o vybavovanie vecí týkajúcich sa spoločných vecí. Konštatoval, že právny stav, že v prípade nesplnenia záväzku manželom sa veriteľ môže domáhať v exekučnom konaní uspokojenia svojej pohľadávky

aj z majetku patriaceho do BSM, teda napr. predajom spoločných vecí -hnuteľných či nehnuteľných tvoriacich masu BSM, z tohto pohľadu sa nesporne javí, že účinky takéhoto právneho úkonu (pristúpenia k záväzku) sa môžu prejavíť aj vo sfére spoločných vecí, ako to má na mysli práve § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pričom na tom nič nemení ani skutočnosť, že samotný právny úkon zaväzuje len manžela. Nie je teda nevyhnutné, aby išlo o priamy, či bezprostredný vzťah právneho úkonu k spoločným veciam, ale postačí, ak ide o vzťah sekundárny (nepriamy), či vzťah účinkov alebo možných dôsledkov tohto právneho úkonu vo sfére spoločných vecí. Ústavný súd ďalej vyslovil, že pokiaľ aj najvyšší súd odmietol odklon od doterajšej judikatúry, mal posúdiť predmetný právny úkon (dohodu o pristúpení k záväzku) cez prizmu dobrých mravov, v tej súvislosti, že nezohľadnil skutočnosť, že manžel sťažovateľky realizoval podnikateľskú činnosť nie vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť, ale účasťou na podnikaní právnickej osoby - spoločnosti s ručením obmedzeným, pričom sa javí ako odporujúce dobrým mravom, keď spoločník (fyzická osoba)bez súhlasu svojho manžela dohodou s veriteľom pristúpi k záväzku spoločnosti, a teda sa stane spoločným a nerozdielnym dlžníkom popri spoločnosti, pričom predpokladaným cieľom tohto konania je vytvoriť možnosť exekučného uspokojenia predmetnej pohľadávky z vecí patriacich do BSM, keďže ani spoločnosť a ani pristupujúci dlžník nie sú reálne schopní korelujúci záväzok splniť a nemajú ani vo výlučnom vlastníctve relevantný majetok postihnuteľný exekúciou.

26. Následné rozhodnutia krajských súdov, citované súdom prvej inštancie v napadnutom rozsudku, už reflektovali na predmetný nález ústavného súdu a vychádzali z neho.

27. V tejto súvislosti je nutné, vzhľadom na argumentáciu žalobcu v odvolaní, zdôrazniť, že nový, teda judikatúrou nanovo, prípadne inak formulovaný právny názor sa aplikuje aj do minulosti (retrospektívne). Vychádza sa z prevažujúceho prístupu, že súd právo netvorí, ale iba nachádza. Pokiaľ dôjde k zmene judikatúry bez zmeny právnej normy, nejde o zmenu právneho pravidla; ide o tú istú normu, iba je nanovo vyjadrený jej obsah. Z toho vyplýva, že účinky zmeny judikatúry nemožno obmedziť len do budúcnosti. Súd, ktorý rozhoduje po zmene judikatúry, nemôže vedome aplikovať nesprávny, judikatúrou prekonaný názor. Nový právny názor je vzhľadom na to potrebné aplikovať aj na všetkých už prebiehajúcich konaniach. Tým sa prípustné retrospektívne pôsobenie zmeny judikatúry líši od neprípustného retroaktívneho pôsobenia právnych noriem (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo/ 198/2017 zo dňa 19.03.2018). Ustálenou rozhodovacou praxou sú pritom predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú ako judikáty publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR, ako správne argumentuje žalobca. Okrem toho však v zmysle čl. 3 CSP do tohto pojmu možno zaradiť aj prax vyjadrenú opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu a rozhodnutia Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva, prípadne Súdneho dvora Európskej únie (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Cdo 129/2017 zo dňa 31. 10. 2017), čo odvolateľ opomína.

28. Súd prvej inštancie v zmysle uvedeného, rešpektujúc závery odvolacieho súdu, vyslovené v uznesení sp.zn. 6Co/116/2017 zo dňa 25.10.2017, ktorým odvolací súd vytkol súdu prvej inštancie, ženeodôvodnil svoj odklon od judikatúry Najvyššieho súdu SR namietanej žalobcom, resp. svoj príklon k inej argumentačnej línii, vznesenej v konaní žalovanými 1/,2 /, čím založil dôvod na zrušenie rozsudku súdu prvej inštancie zo dňa 27.10.2016 podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP, v napadnutom rozsudku dôsledne odôvodnil právne úvahy, na ktorých svoje rozhodnutie založil a vysporiadal sa s relevantnou právnou argumentáciou oboch sporových strán v súlade s ustálenou súdnou praxou v zmysle čl. 3 CSP. Odvolacia námietka žalobcu, týkajúca sa nerešpektovania záväzného názoru odvolacieho súdu v danej veci, vysloveného jeho skorším rozhodnutím, je potom neopodstatnená.

29. Z vecného hľadiska, na rozdiel od názoru žalobcu, má i odvolací súd za to, že v danej veci sp.zn. I. ÚS/26/2010 išlo o skutkový stav obdobný súdenej veci s tým rozdielom, že tu ide o ručiteľský záväzok, ktorý by ale v konečnom dôsledku vyvolal rovnaké právne následky (možnosť exekučného uspokojenia predmetnej pohľadávky z vecí patriacich do BSM), preto odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie nevidel dôvod odkloniť sa od právneho názoru vysloveného Ústavným súdom SR v citovanom rozhodnutí, v ktorom ústavný súd navyše zdôvodnil aj odklon od staršej judikatúry (ktorej sa dovoľáva žalobca) vo vzťahu k ust. § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Na základe uvedeného je právne posúdenie veci súdom prvej inštancie správne a odvolacie námietky žalobcu sú v tejto časti nedôvodné. Vyhodnotiac skutkovo i právne správne predbežnú otázku relatívnej neplatnosti ručiteľských vyhlásení žalovaných 1/,2/, záveru súdu prvej inštancie o nevyhnutnosti vecného zamietnutia žaloby,

ktorou sa žalobca domáha voči žalovaným 1/ a 2/ zaplataenia peňažnej sumy titulom ručenia na základe predmetných ručiteľských vyhlásení, niet čo vytknúť.

30. Na základe všetkých popísaných dôvodov odvolací súd odvolanie žalobcu nepovažoval za dôvodné a napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1,2 CSP potvrdil.

31. Odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že priznal nárok na ich náhradu žalovaným 1/,2/, ktorí boli v odvolacom konaní úspešní v celom rozsahu.

32. O výške náhrady trov odvolacieho konania žalovaných 1/,2/ rozhodne v súlade s § 262 ods. 2 v nadväznosti na § 251 CSP súd prvej inštancie.

33. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).